

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-415-3-5>

**COMPARATIVE CHARACTERISTICS OF THE AVERAGE RATE
OF SUCCESSFUL ACTIONS AND MISTAKES OF TEAMS
IN INTERNATIONAL TOURNAMENTS**

**ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СЕРЕДНЬОГО
ПОКАЗНИКА ВДАЛИХ ДІЙ ТА ПОМИЛОК КОМАНД
НА МІЖНАРОДНИХ ТУРНИРАХ**

Nesterenko N. A.

*PhD (physical education and sport),
Associate Professor at the Department
of Theory and Methods of Sports
Training
Prydniprovsk State Academy of Physical
Culture and Sport
Dnipro, Ukraine*

Нестеренко Н. А.

*кандидат наук з фізичного виховання
та спорту,
доцент кафедри теорії та методики
спортивної підготовки
Придніпровська державна академія
фізичної культури і спорту
м. Дніпро, Україна*

Burdaiev A. K.

*Master's degree applicant
Prydniprovsk State Academy of Physical
Culture and Sport
Dnipro, Ukraine*

Бурдаєв А. К.

*здобувач СВО «Магістр»
Придніпровська державна академія
фізичної культури і спорту
м. Дніпро, Україна*

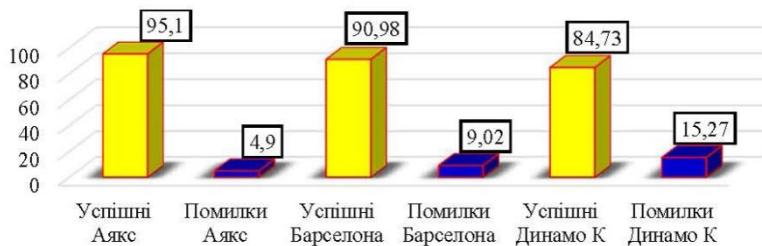
Футбол стрімко розвивається у всьому світі. Це наочно демонструють останні чемпіонати Світу та Європи, клубні змагання УЄФА і ФІФА. Фундамент високих і стабільних спортивних досягнень, як відомо, закладається в дитячому та юнацькому віці [2].

Досягнення високих спортивних результатів у сучасному футболі неможливо без якісної підготовки юного резерву. Успіхи будь-якої футбольної команди, в тому числі і юнацької, визначаються в основному трьома факторами: технікою гравців, тактикою і загальним станом кожного гравця (фізичних, морально-вольових, психологічних тощо) [1].

Формування технічної майстерності – одна із завдань всебічної підготовки футболістів. На всіх етапах багаторічної підготовки, йде неперервний процес навчання техніці футболу та вдосконалення її на високому рівні їх різнобічної фізичної підготовленості.

Рівень тренувань і вдосконалення молодих футболістів досяг нових висот у багатьох країнах. У зв'язку з цим фахівцями відзначається відставання в техніці володіння м'ячем вітчизняних футболістів від кращих зарубіжних.

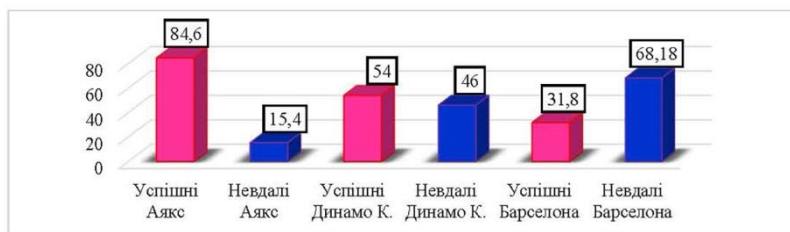
Порівняльний аналіз середнього процентного співвідношення коротких і середніх передач командами на міжнародних турнірах показали такі результати (рис. 1).

Рис. 1. Співвідношення коротких і середніх передач за матч, %

Футболісти академії Аяксу та Барселони використовують багато передач за матч, а саме (285 та 230), але не дивлячись на це показують дуже високий результат в точності (95,1; 90,98%) відповідно. Це пояснюється стилем гри команди, контроль м'яча за рахунок переважної кількості коротких та середніх передач. Такий стиль вимагає від спортсмена постійної концентрації, вміння грати в один дотик з партнером, багато пересуватися по полю як з м'ячем так і без нього. Велику кількість передач виконується на своїй половині поля, постійний обіграш з партнером для пошуку кращого варіанту розіграшу атаки.

Порівняльний аналіз середнього процентного співвідношення довгих передач командами на міжнародних турнірах показали такі результати (рис. 2).

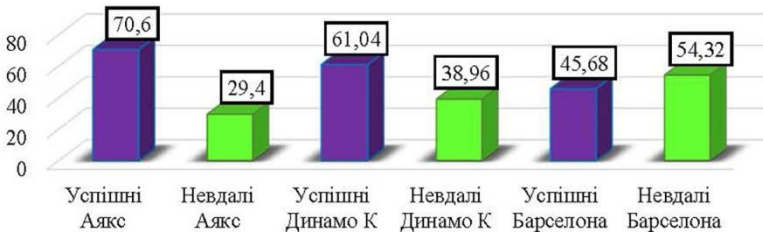
Рис. 2. Співвідношення довгих передач за матч, %

Можемо бачити, що футболісти академії Аякс мають значну перевагу у точності виконання довгих передач (84,6 %), у порівнянні з Динамо К. (54%) та Барселоною – 31,82 %.

Довга передача досить складний технічний елемент так як вимагає розрахунку сил і точності від виконавця. Не кожен навіть професійний гравець має в своєму арсеналі точний довгий пас. Як правило в кожній команді є гравець або кілька які можуть почати атаку довгим пасом, відрізати гравців середньої лінії або перевести вектор атаки з флангу на фланг не втрачаючи при цьому гостроти.

Гравці академії Аякса використовували довгі передачі переважно для швидкого переходу з оборони в атаку, а також для зміни її вектору. Передачі були спрямовані на вільного гравця або гравця, який відкривався у вільну зону.

Порівняльний аналіз середнього процентного співвідношення обіграшів противника показали такі результати (рис. 3).

Рис. 3. Співвідношення обіграшів супротивника за матч, %

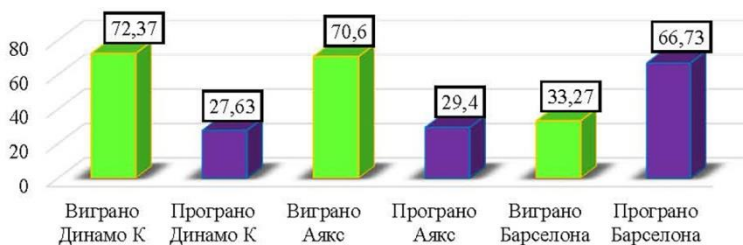
Можемо бачити, що у команд Аякса і Динамо К. відсоток успішних дій вище ніж помилок (70,6%; 61,04%) відповідно, при виконаних в середньому (17 і 15) спробах обіграти супротивника.

В свою чергу гравці Барселони виконуючи в середньому (20,25) спроб за матч, мають лише 45,68% успішних дій.

Для такого технічного елементу, футболісти повинні мати високу індивідуальну майстерність. Також не боятися брати на себе гру та бути впевненими в своїх діях. Тому саме індивідуальна майстерність в деяких матчах може вирішити кінцевий результат зустрічі.

В сучасному футболі вдала гра на другому поверсі може вирішити результат матчу. Сюди відноситься, як вдала гра футболістів при обороні своїх воріт, так і при побудові власної атаки. Достатня кількість м'ячів гравці забивають головою, як зі стандартного положення так і з ігри. Тому в більшості випадків під час стандартних положень високі гравці та захисники підключаються до атаки команди [3, 4].

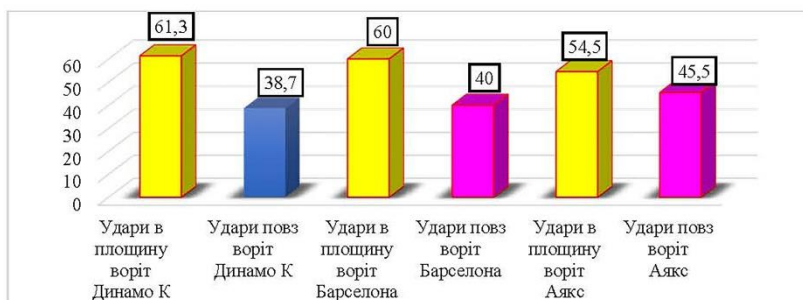
Порівняльний аналіз середнього процентного співвідношення верхньої боротьби команд показали такі результати (рис. 4).

Рис. 4. Співвідношення верхньої боротьби за матч, %

Академії Динамо К. та Аякса мають практично однаковий відсоток виграної верхньої боротьби (72,37 та 70,6 %) за матч. Переглядаючи середній зріст гравців команд, можемо бачити, що футболісти Динамо К. і Аякса мають у своєму складі вищих гравців. Академія Барселони показала значно низький результат виграної верхньої боротьби, що склав 33,27%.

Порівняльний аналіз кількості ударів по воротах супротивника команд показали такі результати. Можемо бачити, що всі команди мають перевагу в ударах в площину воріт, а ніж промахів. Динамо і Барселона мають майже однакові показники по влучності (61,3%; 60%). Як було відмічено, при описі (рис.5.) гравці цих команд намагаються розіграти атаку до вірного, або наносити удари по воротам в радіусі штрафного майданчика, на відмінно від футболістів Аяксу. Тому і результативність відповідно нижче (54,5%). Також, спираючись на попередні данні (рис.5.) по середньому показнику ударів, можемо бачити, що команди наносять від 4,5 до 6 ударів в площину воріт. Цей показник є добрим, так як кожен удар по воротам це потенційна загроза, а отже і можливий гол.

Рис. 5. Співвідношення ударів по воротах за матч, %

Футбольна академія Аякса має такий розподіл балів за успішне виконання технічних дій. Перше місце: короткі та середні передачі; довгі передачі; обіграш супротивника. Друге місце: верхня боротьба. Третє місце: удари по воротах супротивника.

Футбольна академія Динамо К. – перше місце: верхня боротьба; удари по воротах супротивника; друге місце: довгі передачі; обіграш противника; третє місце: короткі та середні передачі.

Футбольна академія Барселона – перше місце: не займали; друге місце: короткі та середні передачі; удари по воротах супротивника; третє місце: довгі передачі; обіграш противника; верхня боротьба.

Отже, ми можемо бачити, що порівняно з середнім показником технічних дій, які ми зрівнювали на (рис. 1–5) результати змінилися. По успішності виконання технічних дій на першому місці залишається академія Аяксу, друге – посідає Динамо К., третє – Барселона.

За підсумками аналізу результатів дослідження можна зробити висновки, що футболісти академії Аякса та Динамо Київ віком 17 років мають добру технічну підготовленість і конкурентна спроможність на міжнародному рівні. Футбольна академія Аяксу підтвердила свій статус кращої команди в плані підготовки юних футболістів і постачальником талантів в топ клуби Світу. Футболісти академії Динамо Київ мають не значне відставання в технічній підготовленості. Динамівська академія входячи в топ-8 академій світу підтвердила свій статус в данні роботи.

Література:

1. Журід С. М., Коваль С. С., Лебедев С. І. Технічна та тактична підготовка футболістів : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів з фізичної культури та спорту. Харків : ХДАФК, 2020. 207 с.
2. Костюкевич В. М. Теоретичні та методичні основи моделювання тренувального процесу спортсменів ігрових видів спорту : автореферат дис. д-ра наук 24.00.01 Київ, 2012. 44 с.
3. Мітова О. О. Аналіз ефективності техніко-тактичних дій футболістів команд першої ліги під час змагальної діяльності / О. О. Мітова, В. В. Матяш. *Спортивний вісник Придніпров'я* : науково-практичний журнал. Дніпропетровська, 2010. № 1. С. 60–64.
4. Ніколаєнко В. В. Аналіз ігрової діяльності футболістів в провідних командах Європи / В. В. Ніколаєнко, Б. А. Балан. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2012. № 10. С. 45–49.
5. Ріпак І. Структура виконання техніко-тактичних дій кваліфікованих футболістів в окремих зонах ігрового поля / Ріпак І., Карпа І. *Науковий часопис нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія 15*.

Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : [зб. наук. пр.]. Київ, 2017. Вип. 5К(86) 17. С. 275–279.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-415-3-6>

PSYCHOLOGICAL SUPPORT OF SPORTS ACTIVITIES

ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Osadcha L. A.

*Candidate of Psychological Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department
of Physical Education
and Psychological
and Pedagogical Disciplines
Uman National University
of Horticulture
Uman, Ukraine*

Осадча Л. А.

*кандидат психологічних наук,
доцент,
доцент кафедри фізичного виховання
і психолого-педагогічних дисциплін
Уманський національний університет
садівництва
м. Умань, Україна*

Одним із пріоритетних завдань національної політики держави є зміцнення і збереження здоров'я підростаючого покоління. Спорт сьогодні – це одна з сторін нашої сучасної культури і суспільного життя суспільства, що має свій зміст, структуру, закономірності і механізми вияву. Спорт, частіше за все, є перший досвід подолання труднощів і перемоги над собою, це досвід поразок і уміння працювати з ними. Основу спортивної діяльності становлять дві взаємопов'язані сторони: тренування і змагання. Спортивна діяльність, як і будь-яка інша, вимагає психологічного забезпечення. Суть якого полягає в тому, щоб забезпечити розвиток і вдосконалення нервово-психічних механізмів, регулюючих рухи, переживання і поведінку. Тому психологічна підготовка спортсменів набуває неабиякого значення. Даному питанню було присвячено цілий ряд досліджень.

П. А. Рудик наводить таку характеристику психологічної підготовки. Психологічна підготовка має на меті сформувати необхідні спортсмену психічні особливості особистості з тим, щоб розвинути у нього необхідні для спорту психічні якості й удосконалювати різні психологічні процеси. А. Ц. Пуні наголошує на тому, що психологічна підготовка – це система заходів, спрямованих на організацію свідомості і діяльності спортсмена. М. Ванек і І. Мацак обґрунтовують психологічну підготовку як сукупність різних заходів, методів і засобів, які